No. of Printed Pages : 7

FMT-01

BACHELOR'S DEGREE PROGRAMME (BDP)

Term-End Examination

June, 2020

FMT-01 : FOUNDATION COURSE IN MARATHI

Time : 2 Hours *Maximum Marks : 50*

नोट : सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहेत.

---

1. खालीलपैकी कोणत्याही *एका* विषयावर निबंध लिहा : 10

(क) पायाभूत सुविधांचे विकासातील महत्त्व.

(ख) शेती–उद्योग आणि पूरक व्यवसाय.

(ग) विज्ञान आणि अंधश्रद्धा.

(घ) माझा आवडता कवी.

2. खालीलपैकी कोणत्याही **दोन** प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा : 8

(क) तुकाराम महाराजांनी संतांचे मोठेपण कशात असल्याचे सांगितले आहे?

(ख) केशवसुतांनी कवीची महानता कशी सांगितली आहे?

(ग) मर्ढेकरांच्या कवितेची कोणकोणती वैशिष्ट्ये सांगता येतील?

(घ) 'कातरवेळ' कथेत आक्काचे माहेरी स्वागत कसे होते?

3. खालीलपैकी कोणत्याही **दोन** प्रश्नांची उत्तरे लिहा : 6

(क) 'वळीव' कथेत तात्याच्या मनावर कसला ताण आला?

(ख) चेलम्याच्या प्रसंगातून लेखकाने कोणत्या सामाजिक वृत्तीची खंत व्यक्त केली आहे?

(ग) आकाशाकडे पाहून आपल्याला क्षुद्रतेची जाणीव का होते?

(घ) सांबराला ठार मारणे म्हणजे सौन्दर्य नष्ट करणे असे कुंजाला का वाटते?

4. खालीलपैकी कोणत्याही *एका* विषयावर टीपा लिहा : 6

(क) 'गुंड्या भाऊचे दुखणे' या कथेत डॉक्टरांचे दुष्ट चक्र कसे गतिमान झाले आहे?

(ख) 'ललित वाङ्मयापासून होणारा आनंद अंशतः व्यक्तिनिष्ठ असतो' असे ना. सी. फडके का म्हणतात?

(ग) विभूतीपूजा ही लोकशाहीला मारक आहे असे डॉ. भिमराव आंबेडकर का म्हणतात?

(घ) लोकशाहीत चांगला नागरिक कोणास म्हणता येईल?

5. 'क्रियाविशेषण' आणि 'शब्दयोगी अव्यय' यांचे **एक एक** उदाहरण वाक्यात उपभोग करून लिहा. 5

किंवा

खालीलपैकी ***एका*** कल्पनेचा सुमारे सहा ते आठ ओळींत विस्तार करा :

(क) थेंबे थेंबे तळे साचे.

(ख) यत्न तो देव जाणावा.

(ग) जनसेवा हीच ईश्वरसेवा.

6. खालीलपैकी कोणत्याही ***तीन*** वाक्प्रचारांचा अर्थ सांगा: 3

(क) तिलांजली देणे.

(ख) हस्तक्षेप करणे.

(ग) शितावरून भाताची परीक्षा करणे.

(घ) पराचा कावळा करणे.

(ङ) दातांच्या कण्या करणे.

किंवा

खालीलपैकी तीन म्हणींचा अर्थ स्पष्ट करा :

(क) आंधळे दळते कुत्रे पीठ खाते.

(ख) जावे त्याच्या वंशा तेव्हा कळे.

(ग) करावे तसे भरावे

(घ) दाम करी काम

(ङ) जुने ते सोने

7. खालीलपैकी कोणत्याही ***एका*** प्रश्नाचे उत्तर थोडक्यात लिहा : 4

(क) भाऊराव पाटिलांनी स्वावलंबी शिक्षणाचा आग्रह का धरला?

(ख) स्त्रीविषयीचा पारंपरिक दृष्टिकोण कोणता?

(ग) विज्ञानामुळे झालेले इष्ट परिणाम कोणते?

(घ) पर्यावरण रक्षणाची गरज का आहे?

8. खाली उताऱ्याचे मराठीत भाषांतर करा : 4

Ahilyabai was respected in her own kingdom. She was very pious and cared very much for the people. She made her kingdom happy and prosperous. Trade was nourishing and agriculture was in good condition. The people were contented. All this she did without anybody's help.

9. खालील उताऱ्याचा सारांश लिहा : 4

माणसाचे अनेक मित्र असतात, पण निसर्गासारखा दुसरा सखा नाही. उंच पर्वत, निळेभोर आकाश, अथांग पाणी, वृक्षवेली या सर्व नैसर्गिक घटकांनी पृथ्वीला रमणीयता आणली आहे. इवल्याशा तृणपात्यापासून वटवृक्षापर्यंत झाडांची विविध रूपे मनाला किती हरखून टाकतात! छोट्याशा बीजातून इवलाले अंकुर मातीतून डोके वर

काढतात आणि तरातरा वाढ़त केव्हा गगनाला भिडतात, ते कळतच नाही. फुळत–फळत राहणं हा झाडांचा धर्म. माणसातली विकासाची कर्मी झाडे जागवतात. नानाविध रंगारूपांच्या पानाफुलांनी डवरणारी झाडे आपल्या मनात चैतन्य निर्माण करतात. नदी ही ईश्वराची बाहती करुणा आहे, असे म्हणतात. तशी वृक्ष, झाडे, लता, वेली ही भूतलावर अवतरणारी ईश्वराची रूपेच आहेत. जमिनीचा थर भेदून वर येणारे तृणाचे पाते आपल्याला सर्जनाचा संदेश देते. तृणाचे पाते हा सर्जनाजा साक्षात्कार असतो.

730